

VÝZKUMNÝ ÚSTAV BEZPEČNOSTI PRÁCE, v.v.i.
Jeruzalémská 9, 116 52 Praha 1

Výroční zpráva VÚBP, v.v.i. za rok 2011

RNDr. Stanislav Malý, Ph.D.

ředitel VÚBP, v.v.i.

Ing. Helena Kněničková

předsedkyně Dozorčí rady VÚBP, v.v.i.

Praha 2012

Obsah

Základní informace o VÚBP, v.v.i.....	3
Organizační zajištění.....	5
Základní personální ukazatelé.....	9
A. HLAVNÍ ČINNOST – ÚKOLY VaV	13
Projekt MPSV č. HC 194/10 „Odstraňování bariér a zvyšování úrovně BOZP u zahraničních pracovníků“ – doba řešení od 1.2.2011 do 31.12.2011	13
Projekt MPSV č. HC 215/2011 „Výzkum a vývoj metod a postupů BOZP při těžbě dřeva (včetně kalamitní) s cílem zvýšit prevenci rizik zaměstnanců, OSVČ a agenturních zaměstnanců“ – doba řešení od 1.2.2011 do 31.12.2011	16
Projekt MPSV č. HC 213/2011 „Analýza kontaminace pracovního ovzduší nanočásticemi a stanovení účinnosti OOPP pro ochranu dýchadel před účinky nanočástic na pracovištích“ – doba řešení od 1.2.2011 do 31.12.2011	18
Projekt MPO č. FR-TI1/113 „Výzkum snižování následků kolizí kolejových a silničních vozidel a reálné ověření technologií pro konstrukci kabin kolejových vozidel z netradičních materiálů“ – doba řešení od r. 2010 do r. 2012, projekt řešený ve spolupráci s Advanced Engineering, s.r.o.	20
Projekt MPO č. 2A-3TP1/144 „Výzkum nástrojů a metod řízení pro zvyšování spolehlivosti lidského činitele v provozu JE“ – doba řešení od r. 2009 do r. 2011, projekt řešený ve spolupráci s Ústavem jaderného výzkumu v Řeži, a.s.	21
OPŽP – 5. prioritní osa – omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik – MŽP č. EDS/SMVS 115D232000059 s cílem vybudování Centra prevence a omezování rizik závažných havárií, zřízení laboratoře analýzy rizik a vytvoření integrovaného informačního a znalostního systému – doba řešení od 1.1.2011 do 31.12.2013	27
Mezinárodní projekt THESEIS (Training on Health & Safety for workers in the Environmental Industrial Sector) – doba řešení od 1.11.2011 do 31.10.2013.....	27
B. DALŠÍ ČINNOST	29
1. Činnosti pro potřebu MPSV	29
2. Činnost Odborného pracoviště pro prevenci závažných havárií.....	30
C. JINÁ ČINNOST (ekonomické aktivity).....	31
1. Pomoc organizacím	31
2. Vzdělávací a lektorské služby	31
3. Posuzování shody, certifikační činnost, normalizace	33
4. Znalecká činnost.....	34
D. PUBLIKAČNÍ ČINNOST (publikace, články)	35
E. ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY, KONFERENCE, SEMINÁŘE	40
F. PRACOVNÍ CESTY, KONFERENCE, SEMINÁŘE v ČR	42
G. VÝSLEDKY KONTROL A PŘIJATÁ OPATŘENÍ	46
Seznam příloh:.....	48
Zpráva nezávislého auditora.....	48
Stanovisko Dozorčí rady VÚBP, v.v.i., k Výroční zprávě VÚBP, v.v.i. za r. 2011	48

Základní informace o VÚBP, v.v.i.

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., je podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, veřejnou výzkumnou institucí, zřízenou Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. VÚBP, v.v.i., je jediným pracovištěm v ČR, které provádí systematický výzkum v oblasti bezpečnosti práce. VÚBP, v.v.i., dále plní úkoly vyplývající z Úmluv Mezinárodní organizace práce, z platných právních předpisů v oblasti BOZP, z požadavků Rady Evropské unie a Evropské komise, Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, Eurostatu a z potřeb zřizovatele a inspekce práce.

Svou činností se VÚBP, v.v.i., zaměřuje na zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a na využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje odborné posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami se věnuje vzdělávání studentů bakalářského a magisterského stupně, stejně jako výchově vědeckých pracovníků. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, výměnu vědeckých poznatků a přípravu společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro svůj výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Koncepce činnosti VÚBP, v.v.i., vychází ze systémového pojetí prevence ohrožení zdraví a životů lidí i ohrožení životního prostředí a majetku v důsledku ekonomických (pracovních) aktivit. VÚBP, v.v.i., se zaměřuje především na podporu systémových změn a lze konstatovat, že tuto oblast koncepčně, metodicky i aplikačně pokrývá komplexně. Z toho vyplývá i široká podpora plnění úkolů orgánů státní správy na úseku bezpečnosti práce, a to zejména v oblasti vytváření a přezkušování státní politiky v souladu s Úmluvou č. 155/1981 ILO. Významným faktorem činnosti VÚBP, v.v.i., je naplňování požadavků EU v oblasti BOZP. Proto VÚBP, v.v.i., rozšiřuje a prohlubuje i činnost technické normalizace, zkušebnictví a certifikace se zaměřením na posuzování shody osobních ochranných prostředků.

V rámci mezinárodní spolupráce se ústav zúčastňuje práce pracovní skupiny ředitelů výzkumných ústavů BOZP a v PEROSH (Partnership for European Research in OSH). VÚBP, v.v.i., je národním střediskem WSO – World Safety Organization a UNEP – program APELL.

VÚBP, v.v.i., je členem:

- APP (Asociace pro poradenství a podnikání),
- CEMC (České ekologické manažerské centrum),
- AAAO (Asociace autorizovaných a akreditovaných organizací),
- ČAS (Česká aerosolová společnost),
- CZ-TPIS (Česká technologická platforma bezpečnosti průmyslu),
- Společná vize (Profesní seskupení pro bezpečnost na staveništi).

Zaměření činnosti VÚBP, v.v.i.:

Předmětem hlavní činnosti VÚBP, v.v.i., je vědecký výzkum, ověřování a aplikace metod a prostředků v oblasti prevence rizik ohrožení zdraví a životů osob, životního prostředí a hmotných statků, vyplývajících z pracovních činností a zlepšování pracovní pohody a kvality pracovního života. VÚBP, v.v.i., provádí operační výzkum, tj. monitorování stavu a vývoje bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a udržování dat a statistik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Předmětem další činnosti VÚBP, v.v.i., je rozvoj a provoz faktografických, bibliografických a zpravodajských informačních systémů v oblasti BOZP, plnění úkolů odborného pracoviště pro prevenci závažných průmyslových havárií, plnění úkolů v oblasti vzdělávání, osvěty a propagace BOZP, plnění funkce poradenského a konzultačního střediska a znalecká činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Předmětem jiné činnosti VÚBP, v.v.i., jsou činnosti navazující na vědeckou, výzkumnou, vývojovou činnost a dále činnosti sloužící k účinnějšímu využití lidských zdrojů a majetku instituce. Jedná se zejména o odborné poradenství, konzultace a informační činnost v oblastech působení ústavu, vydavatelskou činnost, školicí a vzdělávací činnost, průzkumy a poradenství v oblasti BOZP a personalistiky, o certifikaci a posuzování kvality programů a služeb z oblasti působení ústavu, zajišťování a organizování odborných a osvětových akcí. V rámci jiné činnosti VÚBP, v.v.i., rovněž zajišťuje plnění úkolů v oblasti normalizace, zkoušení a certifikace. VÚBP, v.v.i., působí jako notifikovaná osoba pro posuzování shody osobních ochranných prostředků s celoevropskou působností, na národní úrovni zkouší a certifikuje dočasné stavební konstrukce. Rozsah a podmínky jiné činnosti určují příslušná podnikatelská oprávnění a zákon o veřejných výzkumných institucích.

Organizační zajištění

Orgány VÚBP, v.v.i., jsou ředitel, Rada Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v.v.i., a Dozorčí rada Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v.v.i.

Stálým poradním orgánem ředitele je porada vedení ústavu, jejímiž členy jsou vedle ředitele také vědecký tajemník – zástupce ředitele a vedoucí oddělení a útvarů jim na roveň postavených.

Základní organizační jednotky ústavu tvoří oddělení a útvary jim na roveň postavené, které jsou v přímé podřízenosti ředitele.

Organizační struktura určuje hlavní činnosti jednotlivých oddělení a útvarů ústavu odpovídající organizačnímu schématu a vymezuje jednotlivé stupně řízení, jejich činnosti, pravomoci a odpovědnosti. Systém řízení je dvoustupňový:

- **I. stupeň – ředitel, vědecký tajemník a vedoucí sekretariátu ředitele,**
- II. stupeň – vedoucí oddělení a útvarů jim na roveň postavených.

Organizační struktura útvarů na II. stupni řízení

Oddělení a útvary na II. stupni řízení zajišťují podle své specializace a ve vzájemné součinnosti realizaci výzkumných, dalších a jiných činností ústavu vymezených zřizovací listinou organizace v plném rozsahu.

II.1 AO 235 - Autorizovaná osoba 235

V rámci hlavní činnosti se tento útvar podílí na řešení výzkumných úkolů v oblasti ověřování a aplikaci metod a prostředků zejména v oblasti prevence rizik ohrožení zdraví a životů osob a životního prostředí.

V rámci jiné činnosti, navazující na výzkumnou činnost a sloužící k efektivnímu využití lidských zdrojů a majetku VÚBP, v.v.i., zajišťuje zejména:

- činnost ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky v platném znění, nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na výrobky, pro oblast osobních ochranných prostředků (OOP) a nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody (pro dočasné stavební konstrukce - DSK),
- posuzování shody osobních ochranných prostředků,
- činnost Centra technické normalizace v rozsahu daném smlouvou s Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ),
- normalizační úkoly pro vybrané oblasti bezpečnosti strojních zařízení, ergonomie, OOP a DSK,
- harmonizaci norem ISO a EN do ČSN podle požadavků ÚNMZ,
- vedení databáze certifikovaných OOP,
- odborné poradenství, konzultační a informační činnost.

II.1a) VÚBP-ZL - Zkušební laboratoř č. 1040

Zajišťuje provádění výkonů zkušebnictví v oblasti zkoušek osobních ochranných prostředků a dočasných stavebních konstrukcí. Popis činností VÚBP-ZL je rozpracován podle požadavků ČSN ISO/IEC 17025 v příručce jakosti VÚBP-ZL, která je samostatnou organizační normou.

II.1b) VÚBP-COV - Certifikační orgán pro certifikaci výrobků č. 3068

Zajišťuje provádění certifikační činnosti v oblasti certifikace osobních ochranných prostředků. Popis činnosti VÚBP-COV je rozpracován podle požadavků norem řady ČSN EN 45000, zejména pak ČSN EN 45011, v příručce jakosti VÚBP-COV, která je samostatnou organizační normou.

II.3 Oddělení prevence rizik a ergonomie

V rámci hlavní činnosti řeší výzkumné úkoly zejména v oblasti:

- prevence rizik ohrožení zdraví a životů osob, životního prostředí a hmotných statků, vyplývajících z pracovních činností,
- ergonomie, optimalizace pracovních podmínek a pracovní pohody.

V rámci další činnosti navazující na výzkumnou činnost a v oblasti řešení výzkumných grantů řeší úkoly spojené s:

- navrhováním a ověřováním metodik pro posuzování bezpečnosti a ergonomie vybraných strojů, technických zařízení a pracovišť,
- navrhováním optimalizovaných ergonomických požadavků a kritérií v projektování, konstrukci a provozování strojů, technických zařízení, pracovních pomůcek a pracovišť,
- vývojem postupů určených pro zavádění bezpečnostního managementu v podnicích,
- optimalizací přístupů určených pro hodnocení rizik a pracovní zátěže pracovníků,
- navrhováním a ověřováním přístupů a metod určených pro hodnocení spolehlivosti a chybování lidského činitele v průmyslu,
- modelováním dosahů zraňujících následků vznikajících při mimořádných událostech a ověřování modelů pro odhad ztrát.

V rámci jiné činnosti sloužící k efektivnímu využití lidských zdrojů a majetku VÚBP, v.v.i., poskytuje Oddělení prevence rizik a ergonomie služby v oblasti BOZP, a to zejména:

- zpracování odborných analýz a studií v oblasti:
  - bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
  - identifikace nebezpečí a hodnocení rizik,
  - kultury bezpečnosti a kultury práce,
  - vlivu pracovních podmínek a pracovního prostředí na zdraví a pohodu člověka,

- spolehlivosti lidského činitele,
- psychologie práce,
- odborné poradenství,
- zpracovávání odborných materiálů a praktických návodů určených pro veřejnost,
- konzultační a informační činnost,
- lektorskou a školící činnost.

Dále se Oddělení prevence rizik a ergonomie v rámci své činnosti věnuje:

- odborné publikační činnosti,
- pedagogické činnosti (výuka na Vysoké škole báňské-Technické univerzitě Ostrava, Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze a VŠ Karla Engliše v Brně).

II.4 Oddělení informačních systémů

V rámci hlavní činnosti:

- řeší výzkumné úkoly zaměřené na tvorbu a rozvoj znalostních a informačních systémů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- vedení statistik a udržování dat v oblasti pracovní úrazovosti,
- analýzy příčin pracovní úrazovosti, neschopnosti a nehodovosti, koordinaci výsledků statistik a analýz a zdokonalování statistických metod sledování v oblasti pracovních úrazů a pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy, nemoci z povolání a nehod.

V rámci další činnosti navazující na výzkumnou činnost plní úkoly v oblasti:

- rozvoje a provozu národního oborového portálu BOZPinfo.cz a rozvoje dalších informačních systémů BOZP,
- provozu, správy, systémové a technické údržby výpočetní techniky a počítačové sítě LAN VÚBP a správy IS/IT VÚBP,
- vědecko informačních služeb a tvorby databází a informačních zdrojů na bázi bibliografických zdrojů, evidence a systematického doplňování a udržování informačního fondu,
- plní úkoly dle požadavků Eurostatu.

V rámci jiné činnosti sloužící k efektivnímu využití lidských zdrojů a majetku VÚBP, v.v.i., poskytuje služby v oblasti BOZP a to zejména:

- odborné poradenství,
- konzultační a informační činnost.

II.5 Národní informační, vzdělávací a osvětové středisko

V rámci hlavní činnosti řeší výzkumné úkoly v oblasti výchovy, osvěty a propagace.

Zajišťuje a odpovídá zejména za:

- výzkum a ověřování vývoje struktury mediálních a osvětových nástrojů a zkoumání jejich vlivu na tvorbu názorů a postojů cílových skupin zejména v oblasti

vnímání rizik a vytváření aktivních postojů skupin a jednotlivců k jejich eliminaci a k chápání BOZP jako hodnoty zvyšující kvalitu života.

V rámci další činnosti navazující na výzkumnou činnost:

- plní úkoly v oblasti vzdělávání, osvěty a propagace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- plní funkci poradenského a konzultačního střediska.

V rámci jiné činnosti sloužící k efektivnímu využití lidských zdrojů a majetku VÚBP, v.v.i., poskytuje služby v oblasti BOZP, a to zejména:

- organizaci a zajišťování odborných a osvětových akcí,
- organizaci kurzů, seminářů a přednášek zaměřených na problematiku BOZP,
- publikační a vydavatelskou činnost,
- odborné poradenství, konzultační a informační činnost,
- obchodní činnost.

II.6 Oddělení analýz a prognóz

- V rámci hlavní činnosti řeší úkoly zaměřené výzkum socio-ekonomických faktorů ovlivňujících oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Dále provádí operační výzkum zahrnující:

- monitorování stavu a vývoje bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- prognózování vývoje vybraných ukazatelů úrovně BOZP v závislosti na ekonomicko-sociálních změnách,
- tvorbu nástrojů podporujících realizaci a prosazování politiky bezpečnosti práce v malých, středních a velkých podnicích.

V rámci další činnosti navazující na výzkumnou činnost:

- zpracovává data a provádí analýzy pro potřeby úrazové prevence,
- zajišťuje znaleckou činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

V rámci jiné činnosti sloužící k efektivnímu využití lidských zdrojů a majetku VÚBP, v.v.i., poskytuje služby v oblasti BOZP, a to zejména:

- odborné poradenství,
- konzultační a informační činnost.

II.8 Odborné pracoviště pro prevenci závažných havárií

Z pověření ministra práce a sociálních věcí zajišťuje provoz odborného pracoviště pro potřeby státní správy pro prevenci závažných havárií, kterým se rozumí technická podpora výkonu státní správy podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, a to zejména:

- posuzování a hodnocení úplnosti a odborné správnosti podnikových bezpečnostních dokumentů, včetně organizace tohoto posuzování,

- odborná příprava pracovníků státní správy pro plnění činností vyplývajících ze zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií,
- poradenská činnost k zákonu č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií,
- metodická činnost,
- zajišťování projektů a spolupráce se subjekty v rámci zahraničních vztahů i v České republice.

Pozn.: vzhledem k ukončení pracovního poměru vedoucího Oddělení informačních služeb a nevyřešené situace o postavení ústavu bylo opatřením ředitele č. 1/2011 ke dni 1.9.2011 převedena činnost Střediska vědeckých informací - OIS do střediska 5 – NIVOS, výzkumné úkoly zaměřené na tvorbu a rozvoj znalostních a informačních systémů vedení statistik a udržování dat v oblasti pracovní úrazovosti převedeny do střediska 6 – OAP a zajištění provozu, správy, systémové a technické údržby výpočetní techniky a počítačové sítě do střediska 9 ÚES - Sekretariátu ředitele.

Základní personální ukazatelé

V roce 2011 činil průměrný přepočtený evidenční stav 44,5 zaměstnanců, z toho 18 mužů a 26,5 žen. Ve fyzických osobách činil průměrný evidenční počet 48 osob.

K 31.12.2011 bylo evidováno celkem 52 kmenových zaměstnanců a z toho 6 žen čerpalo mateřskou a rodičovskou dovolenou. Na kratší pracovní úvazek pracovalo v průměru 9 zaměstnanců (6 žen a 3 muži).

K 31.12.2011 pobíralo 10 zaměstnanců zároveň starobní důchod a 1 pracovnice invalidní důchod.

Povinný podíl zaměstnávání 2 občanů se změněnou pracovní schopností ve smyslu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti byl za rok 2011 splněn (skutečně dosaženo v průměru třech osob). VÚBP nevznikla povinnost odvodu do státního rozpočtu.

V průběhu roku nastoupil 1 nový zaměstnanec (s vysokoškolským vzděláním a vědeckou kvalifikací) Pracovní poměr ukončilo 7 zaměstnanců (z toho 5 s vysokoškolským, vč. 1 zaměstnanec s vědeckou kvalifikací a 2 s úplným středním vzděláním). Z celkového počtu byly 4 pracovní poměry ukončeny z důvodu uplynutí sjednané doby (jednalo se o poživatele starobního důchodu s pracovní smlouvou do 31.12. 2011), jedna pracovnice nastoupila mateřskou dovolenou a 2 zaměstnanci podali výpověď. Mimo to dvě pracovnice po skončení mateřské dovolené a vyčerpání řádné dovolené nastoupily rodičovskou dovolenou

K 31.12.2011 bylo v evidenčním stavu celkem 28 (tj. 60,87 % z celkového počtu) zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním (v tom je započteno 5 zaměstnanců s vědeckou kvalifikací), 1 zaměstnanec s vyšším odborným (2,17 %) 14 zaměstnanců (30,44 %) s úplným středoškolským vzděláním a 3 zaměstnanci (6,52 %) s nižším stupněm vzdělání.

Rozbor fluktuace

	výzkumní	techničtí	správní	pomocní	celkem
Evidenční stav k 31.12.2010	33	6	11	2	52
pracovní poměr na dobu neurčitou	1				1
pracovní poměr na dobu určitou					
výpověď ze strany zaměstnance	1	1			2
uplynutí sjednané doby	3		1		4
vynětím z evidenčního stavu	1				1
Evidenční stav k 31 12 2011	29	5	10	2	46

Přehled o počtu a struktuře zaměstnanců

a) přehled o věkové struktuře

Průměrný věk							
	počet zaměstnanců	do 30	31 - 40	41 - 50	51 - 60	nad 60	průměrný věk
celkem	46	6	9	4	18	9	49
v %		13,04	19,57	8,69	39,13	19,57	

b) přehled o kvalifikační struktuře

Stupeň dosaženého vzdělání							
	ø přepočtený počet	fyzické osoby k 31.12.2011	vzdělání: vědecká kvalifikace	vysokoškolské	vyšší odborné	středoškolské	ostatní
celkem	44,50	46	5	23	1	14	3
v %			10,87	50,0	2,17	30,44	6,52

Základní ekonomické ukazatele

Ukazatele	Roky				
	2007	2008	2009	2010	2011
výkony VÚBP (tis.Kč)	55 674	54 256	56 761	42 951	36 617
z toho:					
– neinvestiční příspěvek zřizovatele na výzkum a další činnosti vč. grantů MPSV	40 406	40 858	43 592	32 335	18 002
– institucionální podpora MŠMT					1 367
– projekty a odborné služby pro podniky a jiné příjmy	8 159	7 112	4 414	4 262	9 398
– jiná činnost	7 109	6 286	8 755	6 354	7 850
– investiční dotace	0	0	0	0	0

A. HLAVNÍ ČINNOST – ÚKOLY VaV

Informace o řešení úkolů a projektů za rok 2011 uvádějí pouze základní charakteristiky plnění úkolů VaV ve sledovaném období. Podrobné výsledky a poznatky jsou uvedeny v závěrečných a etapových zprávách jednotlivých projektů.

Projekt MPSV č. HC 194/10 „Odstraňování bariér a zvyšování úrovně BOZP u zahraničních pracovníků“ –

doba řešení od 1.2.2011 do 31.12.2011

Cílem řešení výzkumného projektu bylo napomoci k prosazování rovných podmínek, odstraňování bariér, diskriminačních jevů, snižování pracovních úrazů, smrtelných pracovních úrazů a zvyšování celkové úrovně BOZP.

Při řešení projektu byly sledovány následující dílčí cíle:

- zmapování informačních zdrojů a zpracování konkrétních údajů o stavu a vývoji zaměstnávání zahraničních pracovníků jako celku v celé České republice se zaměřením na tři vybrané regiony s největší zaměstnaností zahraničních pracovníků,
- zjištění skutečných pracovních podmínek zahraničních pracovníků ve třech vybraných regionech, kde je zaměstnán jejich nejvyšší počet,
- prověření možností a navržení vhodného způsobu pro zjišťování pracovních úrazů nelegálních zahraničních pracovníků,
- zajištění informační podpory a informační dostupnosti základních informací o BOZP (cizojazyčné letáky, jednoduché brožury, poučení, desatera, základní informace) v požadovaných jazycích (ruština, ukrajinština, polština, bulharština a angličtina),
- zpracování osnovy a základních dokumentů pro školení pracovníků v BOZP ve stavebnictví v požadovaných jazycích.

Výstupem projektu je závěrečná zpráva včetně tématické rešerše a dále soubor výzkumných studií uvedených v samostatných přílohách – viz následující přehled:

- Příloha č. I. – Zaměstnávání zahraničních pracovníků z pohledu údajů, statistik a informačních systémů (Cizinci v EU, v České republice a ve třech vybraných krajích; Pracovní úrazy cizinců)

Jejím obsahem je zobrazení migrace v EU, zejména s podrobnějšími migračními údaji v okolních státech, dále o cizincích v ČR a vybraných krajích (pohlaví, věkové složení,

zaměstnanost apod.). Samostatná kapitola studie je věnována přehledu a analýze pracovní úrazovosti cizinců.

Podíl cizinců v ČR vycházející z dat Eurostatu roku 2010 je 4 % z celkové populace 10,5 milionu obyvatel. Bližší pohled na zastoupení jednotlivých národností ukazuje, že občané Ukrajiny (30,8 %, 131 tis. osob), Slovenska (17,3 %, 73 tis. osob) a Vietnamu (14,3 %, 61 tis. osob) tvoří více než polovinu všech cizinců u nás. Mezi ostatní (23,1 %) patří občané Moldávie, Bulharska, Mongolska a Číny. Ekonomická krize, která se promítla rovněž do problematiky cizinců v ČR, měla svůj dopad v poklesu počtu cizinců u nás. Čísla vyjadřující celkové počty cizinců v ČR v několika posledních letech jasně ukazují na rok 2008 jako zlomový, kdy předchozí dynamika přistěhovalectví skončila.

- Příloha č. II. A - Pracovní podmínky zahraničních pracovníků ve vybraných regionech ČR (terénní šetření)

Studie obsahuje představení výzkumu, užití dvou metod sběru dat - dotazníkové šetření s migranty-cizinci (n=91) a hloubkové rozhovory s migranty-cizinci (n=10). Cílem výzkumné studie bylo proniknout k podstatě fenoménu zaměstnávání, resp. práce cizinců v Česku, poodhalit realitu, pochopit a porozumět chování migrantů i v širším socioekonomickém, celospolečenském kontextu. Dále také zjistit realitu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u cizinců. Šetření bylo provedeno pracovníky Výzkumného centra GEOMIGRACE, Katedry sociální geografie a regionálního rozvoje (PřF UK).

- Příloha č. II. B - Pracovní podmínky zahraničních pracovníků ve vybraných regionech ČR (šetření – podniky zaměstnávající cizince)

V rámci výzkumného projektu byla v červnu 2010 řešitelským týmem VÚBP, v.v.i. provedena šetřící sonda nereprezentativního charakteru v náhodně vybraných 24 podnicích ze třech regionů s nejvyšší zaměstnaností zahraničních pracovníků v České republice (Praha, Středočeský a Plzeňský kraj). Jednalo se o podniky různé velikosti (podle počtu zaměstnanců) zaměstnávající cizince v daných regionech, podnikající zejména ve zpracovatelském a potravinářském průmyslu, stavebnictví, zemědělství, zdravotnictví, službách, obchodě.

Vedle základních identifikačních údajů o podniku byl zjišťován počet cizinců, jejich státní příslušnost, pohlaví, věková a vzdělanostní struktura, forma zaměstnání a typy pracovních smluv, převažující vykonávané profese a způsob získávání cizinců pro práci ve firmě. Dále byla pozornost zaměřena na získání údajů o školení cizinců v oblasti BOZP a o výskytu

pracovních úrazů u této kategorie zaměstnanců. Šetření bylo provedeno korespondenčně (návrstnost 67 %). U šetřených podniků pracovalo 22,5 tis. zaměstnanců, z toho bylo 18 % zahraničních pracovníků.

- Příloha č. III. - Možnosti monitorování pracovní úrazovosti nelegálních zahraničních pracovníků v České republice

Předmětem celé výzkumné studie bylo zjištění možností pochycení úrazovosti nelegálně zaměstnávaných cizinců. Na rozdíl od legální migrace, která je systematicky monitorována a statisticky podrobně zaznamenávána, skutečný počet migrantů, kteří v České republice nelegálně pobývají a pracují, není znám. V současnosti neexistuje spolehlivý mechanismus k zjištění počtu nelegálních migrantů. Taktéž monitorování, průkazné a objektivní pochycení úrazů při práci ilegálně pracujících cizinců je v současných podmínkách nereálné.

Podle provedených analýz dostupných informačních zdrojů a podle výsledků terénních šetření existují úrazy cizinců při výkonu ilegální práce, které nejsou nikde evidovány. Podle všech indicií jsou skutečné počty případů mnohonásobně vyšší, než je vykazovaná úrazovost legálně zaměstnaných cizinců. Závažné je, že vykazovaná úrazovost legálně pracujících cizinců zřejmě neodpovídá realitě. Studie obsahuje možnosti výskytu nehlášených úrazů legálně pracujících cizinců, a to na základě hrubých odhadů (propočtů z oficiálních údajů).

Významnou část této přílohy č. III. tvoří případová studie „Problematika reality a možnosti monitorování nelegálně pracujících cizinců v lokalitách Třebíč a Jihlava“, která je rozdělena do dvou bloků. První blok představuje podstatné charakteristiky regionu a obou vybraných okresů. Druhý blok případové studie obsahuje výsledky kvalitativního šetření formou řízených rozhovorů se zdravotníky regionu (v Nemocnici Třebíč, ZZS Třebíč, Nemocnici Jihlava a ZZS kraje Vysočina). Záznamy rozhovorů byly zpracovány a vyhodnoceny. Důležitá zjištění, poznatky, náměty, návrhy a doporučení z terénu jsou uvedeny v příslušných kapitolách přílohy č. III. závěrečné zprávy.

- Příloha č. IV. – Informace a komunikace

Nízké povědomí o svém právním statusu včetně neznalosti zákonem stanovených práv a povinností vedlo ke zvýšení závislosti cizinců na zprostředkovatelích, ve spojení s neznalostí jazyka v mnoha případech pak k izolovanosti a propadu jejich postavení ve společnosti. Jedním z předpokladů ekonomické soběstačnosti cizinců je informovanost cizinců o jejich

právech a povinnostech stejně jako o podmínkách života v České republice, která může významně napomoci k omezení míry manipulovatelnosti, případně závislosti na zprostředkovatelích. Příloha obsahuje soubor zpracovaných návrhů tištěných i elektronických informačních a osvětových materiálů o BOZP (v požadovaných jazykových mutacích) včetně webové stránky pro tyto materiály, návrhů dalších distribučních míst. Webová stránka s informačními materiály a odkazy bude aktivována pro veřejnost až po schválení zadavatelem projektu. Obsahuje návrh základní osnovy pro školení zahraničních pracovníků o BOZP ve stavebnictví. V doplňku jsou uvedeny nejdůležitější kontakty a odkazy, které mohou být cizinci využívány.

- Příloha č. V. – WORKSHOP k možnostem monitorování pracovní úrazovosti nelegálních zahraničních pracovníků v České republice (prezentace ze dvou workshopů konaných v roce 2010 a 2011)

V příloze jsou uvedeny všechny prezentace provedené na workshopech, které se konaly 9. listopadu 2010 a 8. prosince 2011 ve VÚBP, v.v.i.

Projekt MPSV č. HC 215/2011 „Výzkum a vývoj metod a postupů BOZP při těžbě dřeva (včetně kalamitní) s cílem zvýšit prevenci rizik zaměstnanců, OSVČ a agenturních zaměstnanců“ – doba řešení od 1.2.2011 do 31.12.2011

Hlavním cílem projektu bylo provést detailní analýzu pracovní úrazovosti v oboru lesnictví a těžby dřeva s akcentem na nehody/úrazy, které se stávají při řešení obvyklých činností i kalamitních stavů a vytvoření metodiky a postupů pro zvýšení prevence rizik při těžbě dřeva. Při řešení projektu se vycházelo ze širokého spektra praktických i teoretických poznatků, které byly získávány ze statistik Českého statistického úřadu, z odborné literatury (české i zahraniční), z praxe (pracoviště v lese) a ze zkušeností inspektorů BOZP. Do výzkumu byly dle požadavků zadavatele zahrnuty také požadavky a nároky na osoby samostatně výdělečně činné a agenturní pracovníky.

V kontextu na výše uvedená prioritní témata byla stanovena následující základní výzkumná strategie projektu:

- analýza pracovní úrazovosti v lesnictví a při těžbě dřeva, stanovení základních kritérií pro návrh opatření a priorit v prevenci rizik;
- analýza příčin úrazů a průběhů nehodových dějů vedoucích k poškození zdraví pracovníků při lesních pracích a těžbě dřeva;
- analýza extrémních meteorologických jevů a nastupujících klimatických změn ovlivňujících vznik kalamitních stavů v lesích;
- analýza zaměstnávání cizinců pro práci v lese a problémy s tím spojené;
- zmapování situace přístupu OSVČ a agenturních pracovníků z hlediska dodržování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci v lese a to formou dotazníkového šetření;
- provedení terénních šetření na vybraných pracovištích a sběr informací a dat;
- statistické vyhodnocení sebraných dat a interpretace získaných poznatků;
- zpracování návrhů, možných způsobů řešení prevence rizik a zajišťování požadované úrovně BOZP při těžbě dřeva zejména po živelných událostech;
- ověření navržených postupů a diskuze s odborníky (sociální partneři, zaměstnavatelé, bezpečnostní technici apod.).

Konečné výstupy a aktuální poznatky byly promítnuty do návrhů konkrétních opatření.

Výstupy z projektu jsou následující:

- analýza stávajícího stavu pracovní úrazovosti při těžbě dřeva,
- tištěná monografie shrnující stávající poznatky v oblasti bezpečnosti práce při těžbě dřeva a řešení kalamitních stavů „Bezpečnost práce při těžbě dřeva“,
- metodika obsahující návrhy a doporučení pro snížení rizik vzniku pracovního úrazu a pro zvýšení úrovně BOZP při těžbě dřeva a práci v lese.

Z výsledků zjištěných při řešení projektu byla potvrzena skutečnost, že těžba dřeva (zejména kalamitní) je velmi riziková činnost. Při zpracování souší, vývratů, polovývratů, polomů, napružených stromů apod., vzniká značné riziko ohrožení zdraví dřevorubců a dodržování správných pracovních postupů (obzvláště při práci s ruční motorovou řetězovou pilou) je jedním z klíčových prvků oblasti prevence rizik. Za nejdůležitější prvek lze však považovat najmutí zkušených dřevorubců s dostatečnými zkušenostmi a odpovídající délkou praxe. Nezkušený dřevorubce, mnohdy i bez profesních průkazů, ohrožují na zdraví totiž nejen sami sebe, ale i ostatní dřevorubce na pracovišti. V praxi se lze pravidelně setkat s případy, kdy z důvodu nedodržení pracovních postupů (zejména neponechání dostatečně širokého nedořezu, nepoužití kmenového spínače, nedostatečné kontroly stavu koruny stromu apod.),

padají pokácené stromy do jiného než zamýšleného směru, dochází k nebezpečnému rozštípnutí kmene nebo pádu uschlých nebo polámaných větví do prostoru pohybu dřevorubce. Při práci v lese musejí být dřevorubci neustále obezřetní a mít na paměti, že jakékoliv podcenění hrozícího rizika je může stát i život.

Osoby samostatně výdělečně činné, pracující v těžbě dřeva jsou specifickou skupinou osob. Počet vzniklých pracovních úrazů je u nich vyšší než u pracovníků v zaměstnaneckém poměru a to i přesto, že jejich zastoupení v této oblasti je cca 8x nižší. Nejčastějším důvodem této skutečnosti je nedostatečné povědomí dřevorubce (OSVČ) o oblasti prevence rizik, zejména o stanovených pracovních postupech, zásadách bezpečné práce a znalosti právních předpisů. Jako druhotná příčina je potom, tak jako u pracovníků v zaměstnaneckém poměru, podcenění hrozících rizik.

Projekt MPSV č. HC 213/2011 „Analýza kontaminace pracovního ovzduší nanočásticemi a stanovení účinnosti OOPP pro ochranu dýchadel před účinky nanočástic na pracovištích“ – doba řešení od 1.2.2011 do 31.12.2011

Projekt byl zaměřen na aplikovaný výzkum v oblasti takzvaných nových rizik, mezi něž patří také rizika spojená s výrobou, aplikací a používáním nanomateriálů. Ochrana zdraví pracovníků před nežádoucími účinky nanočástic je však značně podceňována a to i přes to, že mnoho studií prokázalo jejich nebezpečné vlastnosti. Klíčová je ochrana před nanoaerosoly, které jsou nedílnou součástí pracovního ovzduší takřka na všech pracovištích (i tam, kde se s nanomateriály nenakládá). Závažnost tohoto problému si uvědomuje také Evropská unie, která prostřednictvím Evropské agentury pro BOZP (EU-OSHA) definovala základní priority výzkumu (nano)rizik: (1) vývoj metod pro odhad expozice novým materiálům na pracovištích a (2) výzkum potencionálních nebezpečí, které nové materiály pro exponované jedince skýtají. Mezi další významné cíle výzkumu patří i vývoj postupů pro jejich detekci a monitorování v pracovním ovzduší a zaznamenávání změn zdravotního stavu exponovaných jedinců.

Řešený projekt byl proto, v kontextu na výše uvedená prioritní témata, zaměřen na podrobné prostudování tohoto fenoménu, zjištění nejnovějších informací o toxikologických vlastnostech nanočástic a v neposlední řadě také na navržení postupů pro odhad možných následků při různé délce expozice. Důležitou součástí řešení byla také série měření kontaminace

pracovního ovzduší na celkem 33 pracovištích vybraných českých firem, které na řešení spolupracovaly. Dílčí cíle řešení projektu byly tyto:

- analýza současného stavu poznání klíčových vlastností nanočástic, zejména s ohledem na jejich toxicitu a potenciální ohrožení lidského zdraví;
- návrh postupu pro měření kontaminace pracovního ovzduší aerosoly a nanočásticemi;
- provedení screeningového měření kontaminace pracovního ovzduší aerosoly a nanočásticemi na vybraných pracovištích a ověření navrženého postupu měření;
- studium vlastností používaných filtračních materiálů s ohledem na jejich schopnost zachytávat nanočástice a proměření filtrační účinnosti vybraných typů materiálů;
- proměření filtrační účinnosti filtračních polomasek (respirátorů) podle standardní metodiky definované normou ČSN EN 149+A1;
- návrh metodiky pro analýzu a hodnocení rizik na pracovištích spojených s expozicí nanočásticím;
- diskuze s externími odborníky a Českou aerosolovou společností v rámci interních schůzek za účelem optimalizace navržených postupů a interpretace získaných dat;
- tvorba výstupů (informační brožury, tištěné monografie a instruktážní videofilm);
- prezentace výsledků na konferenci věnované problematice rizik spojených s expozicí nanočásticím.

Poměrně značný rozsah řešení tak umožnil získat souhrnný a v ČR zcela ojedinělý specializovaný soubor informací, které umožní zaměstnavatelům ale i odborné veřejnosti lépe porozumět fenoménu nanobezpečnosti. Předně se jedná o možnosti identifikace a vyhodnocení rizik možného ohrožení zdraví nanomateriály a stanovení optimálních preventivních opatření.

Výstupy projektu zahrnují také sérii informačních materiálů, kterými jsou tištěná příručka „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci s nanomateriály“, odborná monografie „Nanobezpečnost“ a instruktážní vzdělávací videofilm nesoucí název projektu. Nedílnou součástí prezentace výstupů byla také odborná jednodenní konference konaná 21.12.2011 v prostorách Ministerstva práce a sociálních věcí, kde aktivně vystoupili přední čeští odborníci na řešené téma a mezi posluchači pak byli pozvaní hosté z odborné veřejnosti, orgánů státní správy, odborů a významných průmyslových podniků.

Projekt MPO č. FR-TI1/113 „Výzkum snižování následků kolizí kolejových a silničních vozidel a reálné ověření technologií pro konstrukci kabin kolejových vozidel z netradičních materiálů“ – doba řešení od r. 2010 do r. 2012, projekt řešený ve spolupráci s Advanced Engineering, s.r.o.

V rámci třetí etapy řešení projektu byla zpracována studie **„Pracovní podmínky a zátěž strojvedoucích“** a rešerše **„Psychofyzická zátěž řidičů tramvají a její porovnání se zátěží řidičů městských autobusů a metra“**.

Studie je zaměřena především na pracovní podmínky a bezpečnost dopravy, problematiku práce na směny a její zdravotní dopady, pracovní podmínky zaměstnanců ČD, stres a na dopad pracovních podmínek na zdravotní stav strojvedoucích.

V rešerši uvedený rozbor literárních poznatků (získávaných ve valné většině případů v podmínkách pražské hromadné dopravy) ukázal, že pracovní zatížení řidičů tramvají, městských autobusů i strojvedoucích metra je z hlediska kvantity poměrně značné, avšak jeho kvalita se mezi sledovanými profesemi do jisté míry liší. Pro snazší orientaci v tomto poměrně složitém komplexu otázek jsme se pokusili shrnout získané poznatky do tabulkové podoby. Z údajů je patrné, že rozdíly v míře i ve způsobu pracovního zatížení všech tří hodnocených profesních skupin nejsou zásadní. Míra zátěže je u všech tří profesí skutečně poměrně značná, na druhé straně se však lze setkat s jistými rozdíly v charakteru jejich pracovního zatížení. V této souvislosti je však víc než potřebné zdůraznit, že řada kritérií i metodických přístupů (použitých v námi shromážděných publikacích) vykazovala poměrně nízkou citlivost k jemným nuancím v diferencích kvality posuzovaného zatížení. Metodika práce se mezi jednotlivými publikacemi podstatně lišila a do úvahy nutno vzít fakt, že tyto práce byly realizovány v různých sociálních podmínkách uplynulých více jak třiceti let. Domníváme se proto, že má-li se v dalším období přistoupit ke hlubšímu poznání složitého souboru otázek, spojených s rolí člověka při řízení kolejových vozidel, bude především nutné citlivě zvážit:

- zaměření této činnosti a
- metodiku pracovních přístupů.

Projekt MPO č. 2A-3TP1/144 „Výzkum nástrojů a metod řízení pro zvyšování spolehlivosti lidského činitele v provozu JE“ – doba řešení od r. 2009 do r. 2011, projekt řešený ve spolupráci s Ústavem jaderného výzkumu v Řeži, a.s.

Řešení úkolu v r. 2011 probíhalo v souladu s věcnou náplní uvedenou v zadání projektu. Práce realizované ve třetí etapě řešení tj. od ledna do prosince 2011 byly zaměřeny především na zpracování následujících materiálů:

1. Historický přehled trendů a změn veřejného mínění o jaderné energetice

Rešeršní přehled proudů, trendů a změn veřejného mínění o jaderné energetice předkládá pohled na vnímání jaderných elektráren veřejností v jednotlivých stádiích jejich vývoje a provozu vymezených významnými politickými, hospodářskými a provozními událostmi od 50tých let minulého století až po současnost. V rámci studie jsou identifikovány nejvýznamnější zdroje nepochopení a nesprávné prezentace současné úrovně zajištění bezpečnosti provozu JE i trendy dalšího očekávaného vývoje.

Druhá část byla věnována analýze faktorů vytváření důvěry obyvatelstva k JE a jejímu provozu. Zpracovaná studie se zabývá problematikou, která spadá do oboru sociologie aplikované v oblasti politiky, s prvky obecné psychologie a psychologie sociální. Navíc se dotýká sféry podnikového managementu, řízení podniku a má též souvislost s problematikou řízení rizik (risk management), s ekologií a s působením podniků v širší komunitě. Vychází z principů podnikové kultury bezpečnosti jako základního východiska pro komunikaci s veřejností. Studie obsahuje i výklad o prvcích, jimiž se vyznačuje „silná“ a „slábnoucí“ kultura bezpečnosti v podniku a návod, jak postupovat při jejím vytváření a zvyšování v rizikových provozech. Samostatná část studie je věnována problematice důvěry, kterou rizikový podnik vzbuzuje ve veřejnosti. Jsou zde uvedeny zásady vytváření důvěryhodnosti podniku směrem k veřejnosti.

2. Důvěra v jadernou energii po Fukušimě

Tento materiál reaguje na současnou situaci. Studie se zabývá analýzou vývoje a změn veřejného mínění po havárii v jaderné elektrárně Fukušima. Přiklon veřejného mínění k využívání jaderné energie pro výrobu el. energie před událostí ve Fukušimě byl výsledkem především nevídaných provozních výsledků JE v bezpečnostních, výrobních a spolehlivostních ukazatelích dosahovaných od 90tých let minulého století a taktéž i zvýšeného poznání předností využití jaderné energie jako potenciálního zdroje výroby el. energie pro dosažení energetické bezpečnosti státu. Jen co se začaly otázky v dotaznících

průzkumů veřejného mínění ptát obyvatel nejenom na to, jsou-li JE bezpečné, ale i na to, zda by je upřednostnili před uhelnými elektrárnami, které prokazatelně zatěžují okolí nebezpečnými emisemi a způsobují smrt velkého počtu lidí a mohou udělat zásobování el. energií země nezávislým na dovozu ropy, ukázalo se, že JE mají podstatnou podporu obyvatelstva. Na tomto základu se jaderná energetika stala konstantním prvkem mixu potenciálních zdrojů pro výrobu el. energie ve všech státech světa, jejichž vlády plánují rozvoj hospodářství. Tento stav celosvětové zásadní podpory jaderné energetiky před událostí ve Fukušimě byl pozoruhodně silný a nic nenasvědčovalo tomu, že se dá zvrátit. Průzkumy veřejného mínění v době po Fukušimě ukazují, že respondenti významně změnili svá stanoviska a upřednostňují investování státních finančních prostředků do výzkumu obnovitelných zdrojů před jadernými zdroji, i když nikdo nemůže vědět, jak vlastně budou vypadat solární a větrné elektrárny budoucnosti.

3. Jak komunikovat o průmyslových rizicích

Závěrečný materiál je souborem metodických doporučení. Komunikace rizika, komunikace provozovatelů jaderných elektráren je zde pojednána v kontextu kultury bezpečnosti, důvěry a důvěryhodnosti. V metodických doporučeních jsou uvedeny postupy a zásady pro komunikaci rizika i konkrétní doporučení. I když jsou doporučení primárně orientovaná na JE, jsou platná pro komunikaci rizik vyplývajících z činností jakéhokoliv podniku.

Publikace

V rámci dílčího úkolu Lidský činitel v organizačních aspektech řízení provozu jaderné elektrárny projektu ID č. 2A-3TP/144 Výzkum nástrojů a metod řízení pro zvyšování spolehlivosti lidského činitele v provozu jaderných elektráren byla zpracována a vydána publikace „Důvěryhodnost v oblasti jaderných elektráren a komunikace rizika“.

Publikace se věnuje vazbě jaderných elektráren na okolí v případech běžného provozu i havárií. Vzhledem k vysoké míře rizika provozu musí být v jaderných elektrárnách podnikány kroky pro hodnocení rizik a současně pro informování veřejnosti. Za obvyklého provozu, ale zejména v případech možného nebo již existujícího ohrožení osob, životního prostředí a majetku je nezbytné, aby vedení elektráren sdělovalo veřejnosti potřebné a zejména pravdivé informace o situaci. Komunikace rizika, tj. komunikace provozovatelů jaderných elektráren s vnějšími subjekty, je pojednána v kontextu kultury bezpečnosti, důvěry a důvěryhodnosti. Užitečnými pro praxi jsou postupy a zásady pro komunikaci rizika a konkrétní doporučení pro komunikaci o rizicích vyplývajících z činnosti jakéhokoliv podniku.

Publikace je členěna do čtyř kapitol s následujícím obsahem:

1 Kultura bezpečnosti jako základní východisko

- 1.1 Kultura bezpečnosti a její vymezení
- 1.2 Kultura bezpečnosti a bezpečnostní klima
- 1.3 Struktura a rozvoj kultury bezpečnosti
- 1.4 Silná a slábnoucí kultura bezpečnosti
- 1.5 Zvyšování úrovně kultury bezpečnosti
- 1.6 Formování kultury bezpečnosti v rizikových provozech

2 Důvěra a důvěryhodnost v oblasti jaderných elektráren

- 2.1 Rizikové faktory a problém nepřátelského chování bezpečnosti
- 2.2 Důvěra a důvěryhodnost
  - 2.2.1 Získávání důvěry ze strany okolí
  - 2.2.2 Faktory a zásady pro získávání důvěry

3 Komunikace rizika s důrazem na jaderné elektrárny

- 3.1 Stereotypy a komunikace rizika
- 3.2 Efektivita komunikace rizika
- 3.3 Reakce veřejnosti na informace o haváriích
- 3.4 Informace předcházející havárii
- 3.5 Interní komunikace o rizicích
- 3.6 Program komunikace o riziku
- 3.7 Nejdůležitější pravidla pro komunikaci o rizicích
- 3.8 Slova versus činy
- 3.9 Porovnávání rizik
- 3.10 Faktory ovlivňující vnímání a přijatelnost rizika

4 Postupy a zásady pro komunikaci rizika

- 4.1 Zásady komunikace s veřejností

- 4.2 Úloha vedení podniku při komunikacích o rizicích
- 4.3 Podpora komunikace o rizicích vedeném podniku
- 4.4 Hodnocení komunikace s veřejností
- 4.5 Vytvoření zpětné vazby
- 4.6 Komunikační program, jeho návrh a implementace

Projekt MV „Optimalizace stanovení zóny havarijního plánování a tvorby havarijních plánů na základě ohrožujících projevů nebezpečných chemických látek při provozních haváriích s ohledem na zvýšení ochrany obyvatelstva” – doba řešení od 1.1.2011 do 31.12.2013, projekt řešený ve spolupráci s VŠB – TU Ostrava a TLP, s.r.o., Praha

Na projektu **spolupracují 3 řešitelské týmy**: VŠB - TUO; TLP, spol. s.r.o.; VUBP, v.v.i. Pro rok 2011 bylo v projektu naplánováno 9 etap. Řešitelské týmy spolupracují ve všech etapách. Pro každou etapu je určen jmenovitě zodpovědný řešitel, a tím i příslušný řešitelský tým, kterému podléhají všichni zúčastnění. V rámci řešení projektu se konají schůzky řešitelů, jednak v užším kruhu vedoucích projektu za jednotlivé organizace, a jednak rozšířené porady řešitelských týmů. Jednotlivé vypracované dílčí zprávy (drafty) pro jednotlivé etapy jsou zveřejněny na webovém portálu OPTIZON < <http://optizon.vubp.cz/index.php/nastenka> > k připomínkování, korigovány a konečná znění jsou pak uložena v rámci portálu na adrese < <http://optizon.vubp.cz/index.php/pracovni-materialy> >.

Etapy v roce 2011 byly následující:

- 1.1 Komparační analýza národních přístupů řešení problematiky zón havarijního plánování v rámci členských států EU navázaných na společné legislativní východisko – Směrnici Rady 96/82/ES (SEVESO II) a přístupů k problematice ve Spojených státech amerických, Kanadě a Austrálii
- 1.2 Identifikace a deskripce fyzikálně-chemických parametrů
- 1.3 Analýza a zhodnocení matematicko-fyzikálních nástrojů pro modelování nežádoucích účinků nebezpečných látek
- 1.4 Stanovení kritérií a výběr optimálního přístupu k řešení dané problematiky
- 1.5 Analýza vztahu koncentrace a doby expozice toxických látek

- 1.6 Analýza vztahu tepelného toku a doby expozice nebezpečných látek
- 1.7 Analýza vztahu tlakové vlny a doby expozice nebezpečných látek
- 1.8 Analýza účinku nebezpečných látek pro účely zón havarijního plánování
- 1.9 Harmonizace míry účinků pro účely zón havarijního plánování a konkrétní vyjádření smyslu zón havarijního plánování

Řešitelský tým VÚBP, v.v.i., byl zodpovědný za etapu 1.1 a 1.6.

Postup řešení uvedených etap ve VÚBP, v.v.i.:

Hlavním cílem projektu OPTIZON je vytvoření nástrojů na zlepšení úrovně ochrany obyvatelstva ohroženého potenciálními provozními haváriemi s různými dopady prostřednictvím optimálně stanovených zón havarijního plánování a nastavení požadavků na zpracování vybraných částí havarijních plánů.

Cílem **etapy 1.1 „Komparační analýza národních přístupů řešení problematiky zón havarijního plánování v rámci členských států EU navázaných na společné legislativní východisko – Směrnici Rady 96/82/ES (SEVESO II) a přístupů k problematice ve Spojených státech amerických, Kanadě a Austrálii“** bylo zjistit, zda je jednotná myšlenka havarijních plánů v různých státech (definice účelu zóny havarijního plánování) nebo zda je v každém státě situace jiná. Zjištěné skutečnosti bylo třeba porovnat se situací v této oblasti v České republice. Byla provedena rešerše přístupu k vnějšímu havarijnímu plánování v 19 státech: Australské společenství, Belgické království, Česká republika, Dánské království, Finská republika, Francouzská republika, Italská republika, Kanada, Nizozemské království, Norské království, Rakouská republika, Řecká republika, Slovenská republika, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Spojené státy americké, Spolková republika Německo, Španělské království, Švédské království a Švýcarská konfederace. Rešerše byla provedena jak ve stávajících, tak v nově získaných příslušných dokumentech (knihy, sborníky z konferencí, webové stránky), a průběžně pokračuje. Pokud bude potřeba doplnění vytvořené knihovny, bude vydáván přílohový doplněk.

Stěžejním požadavkem na výstup z této etapy bylo zodpovězení otázky **„Je myšlenka v přístupu k vnějšímu havarijnímu plánování v jednotlivých zemích jednotná“** ? Odpověď byla rozdělena na dvě podotázky:

Podotázka č. 1: Jsou stanovené cíle vnějšího havarijního plánování v jednotlivých zemích srovnatelné? Odpověď: **Z dostupných informací lze říci – ANO.** Co se týká organizačního zabezpečení havarijní odezvy, pak na toto téma existuje mnoho prací, které se tímto zabývají. V oblasti vědecko - technické je princip stejný: poznat nebezpečí, ocenit ho, stanovit míru dopadu nežádoucích jevů, která se dělí na míru, při které dopady jsou vratné nebo minimálně poškozující, a na dopady, které jsou vážně a fatálně poškozující. Zde je nutné řešit hlavní „lidskou“ otázku – evakuovat nebo ukrýt?

Podotázka č. 2: Je zveřejněný stanovený postup určení kvantitativních ukazatelů pro vnější havarijní plánování stejný jako v jiných zemích? Odpověď: **Z dostupných informací lze říci – NE.** Velkou roli zde hraje historie v implementaci směrnic Seveso a národní přístupy k problematice bezpečnosti obecně, a preferovaný přístup k problematice analýzy a hodnocení rizik. I když je pravděpodobné, že v řadě států bylo dosaženo určitého poznání výhod pravděpodobnostního přístupu k analýzám a hodnocení rizik, pro účely havarijního a územního plánování má deterministický přístup směřovaný na následky havárií řadu výhod oproti pravděpodobnostnímu přístupu, který je mnohem náročnější na kvalitu vstupních dat, včetně určení jejich nejistoty a dopadů této nejistoty na následný rozptyl výsledků. Ani u deterministického přístupu k následkům není stanovení kvantitativních ukazatelů pro vnější havarijní plánování jednotné. Pro toxické působení se používají různé ukazatele – IDLH, LC1, LC5, LC50, AEGL, ERPG, TEEL, pro tepelné jevy a přetlak pak různé explicitní hodnoty. Limitní hodnoty pro ocenění působení fragmentů a domino efektů jsou pak uvažovány při havarijním plánování podle dostupných informací pouze v případě Španělska (pomineme-li krizový přístup Nizozemí).

Výsledky rešerše byly porovnány s přístupem k vnějšímu havarijnímu plánování v České republice a práce byla doplněna úvahou o možném vývoji ve vnějším havarijním plánování. Publikované práce z této oblasti jsou nadále průběžně sledovány.

V rámci **etapy 1.6 „Analýza vztahu tepelného toku a doby expozice“** byly nejprve prostudovány a stručně sepsány potřebné základy pro tuto problematiku, které byly vyjádřeny v kapitolách *Fyzikální část* a *Lékařská část*, kde jsou uvedeny vztažné fyzikální veličiny, mechanismy přenosu tepla, poznatky o termoregulaci organismu, biologii kůže, účincích tepelného záření na člověka a základní poznatky medicíny popálenin vzhledem k havarijnímu plánování. Tyto první dvě kapitoly byl vypracovány řešiteli VÚBP, v.v.i. Kapitoly *Popis, kriteria a zhodnocení modelů* a *Shrnutí* byly vypracovány řešiteli VŠB – TUO a konzultovány s dalšími řešiteli, hlavně s VÚBP, v.v.i.

Řešitelé z VÚBP, v.v.i., u ostatních etap se zúčastnili projednávání dílčích výstupů na poradách řešitelů a měli možnost se vyjádřit k draftům jednotlivých dílčích etapových zpráv. Dále se zúčastnili jednání se zástupci GŘ HZS České republiky na téma „*smysl a účel zóny havarijního plánování*“. Obě strany se navzájem informovaly o stávající problematice s tím, že v 1. čtvrtletí 2012 dojde k dvoudennímu pracovnímu semináři k této problematice.

Z hlediska odborné náplně projektu lze pracovní rok 2011 hodnotit jako úspěšný.

OPŽP – 5. prioritní osa – omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik – MŽP č. EDS/SMVS 115D232000059 s cílem vybudování Centra prevence a omezování rizik závažných havárií, zřízení laboratoře analýzy rizik a vytvoření integrovaného informačního a znalostního systému – doba řešení od 1.1.2011 do 31.12.2013

Ve sledovaném období byl vydán registrační list akce, proběhla výběrová řízení. Byly provedeny stavební úpravy místnosti a pořízeno laboratorní zařízení. Veškeré požadované dokumenty byly předány na MŽP jako podklady pro vydání rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí podpory na spolufinancování projektu v rámci OPŽP (90 %) z prostředků Státního fondu životního prostředí. Ke krytí vynaložených nákladů byly použity převážně prostředky z Fondu reprodukce majetku.

Mezinárodní projekt THESEIS (Training on Health & Safety for workers in the Environmental Industrial Sector) – doba řešení od 1.11.2011 do 31.10.2013

Cílem projektu v rámci programu Leonardo da Vinci nazvaném THESEIS (Training on Health & Safety for workers in the Environmental Industrial Sector) je ve spolupráci 12 partnerů z 8 zemí připravit, otestovat a diseminovat **vzdělávací program BOZP pro zaměstnance v průmyslu zaměřeném na ekologii**, životní prostředí, odpadové hospodářství atd., tzv. “eco-industry”. Vedoucím projektu je firma SIGMA Consultants Ltd. z řecké Soluně a jedním z členů týmu je i Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.

Průmysl zaměřený na ekologii je nové expandující odvětví zaměřené na ochranu životního prostředí. Zaměstnanci pracující v tomto odvětví by měli mít přiměřené znalosti a dovednosti pro řešení specifických rizik vyplývajících z jejich činnosti.

Eko-průmysl zahrnuje provoz a služby související s nakládáním s pevnými odpady, recyklaci, čištěním odpadních vod, znečištěním ovzduší, půdy a podzemních vod apod. Podle nejnovějších studií (ECORYS 2009) činí přímá zaměstnanost v tomto odvětví více než 2,5 milionu osob zaměstnaných na plný úvazek. Eko-průmysl má ve světě konkurenční výhodu, a to zejména z toho důvodu, že byl dříve než jiná odvětví konfrontován s negativními důsledky znečištění životního prostředí. Kromě toho má též velký potenciál přispět

k dosažení cílů lisabonské smlouvy pro růst zaměstnanosti. Eko-průmysl však kromě jiného trpí zejména nedostatkem zprostředkování a vytváření nových znalostí, dovedností a schopností svých pracovníků, zejména z důvodů neustále se zvyšující úrovně technického vývoje v tomto odvětví. Také nová legislativa a zvýšení zájmu veřejnosti o problematiku nebezpečných látek, kvalitu vodních zdrojů, kontaminované lokality, znečištěný vzduch apod. zvyšuje potřebu zlepšit kompetence pracovníků v eko-průmyslu. Proto se projekt THESEIS zaměří na vytvoření odpovídajícího vzdělávání pro odborníky v tomto oboru zaměstnané.

Nutnost vytvoření nového vzdělávacího programu vyplývá ze skutečnosti, že tak, jak odhalují i průzkumy v zúčastněných zemích a je uvedeno v publikacích různých organizací EU, nezahrnují školicí materiály ani vzdělávací programy konkrétní zaměření na eko-průmysl, jeho nové technologie a nově vznikající požadavky. THESEIS by měl proto řešit výše uvedené nedostatky vytvořením společného odborného vzdělávacího modulu založeného na vzájemné výukové strategii a integraci interaktivního on-line designu, který bude zpracováván na tzv. „Virtual Community Platform“, tedy společné virtuální platformě všech na tomto projektu spolupracujících organizací. Více se o programu THESEIS lze dozvědět na jeho oficiálních stránkách www.deltahosting.gr/theseis.

B. DALŠÍ ČINNOST

Další činnost ve smyslu zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, probíhala ve dvou oblastech:

- 1) činnosti pro potřebu MPSV,
- 2) činnosti odborného pracoviště pro prevenci závažných havárií.

1. Činnosti pro potřebu MPSV

Tato činnost zahrnovala 6 skupin aktivit a úkolů ve Smlouvě o další činnosti. Specifikace jednotlivých skupin dalších činností je uvedena dále:

A. Provoz národního informačního systému NIS BOZP

A.1 Provoz národního informačního systému (BOZPinfo) a provoz informační zdrojové základny (BOZPsafe), návazných ICT systémů a oborové knihovny bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pracovních podmínek (dále jen „BOZP“)

A.2 Vědecko – informační činnost

A.3 Encyklopedie BOZP

A.4 Elektronický recenzovaný časopis JOSRA

A.5 Databáze mimořádných událostí

B. Analýzy, prognózy a studie

B.1 Spolupráce na aktualizaci právního předpisu o úrazovém pojištění zaměstnanců

B.2 Topic Centre

B.3 Analýza stavu a úrovně BOZP na specifických nebezpečných pracovištích – staveništích

B.4 Návrh na integraci dat z oblasti BOZP

B.5 Hodnocení dopadu regulace pro připravované nové právní předpisy

B.6 Vzdělávání odborně způsobilých osob a specialistů v oblasti BOZP

B.7 Národní profil BOZP

B.8 EU – zvláštní odborná způsobilost lešenářů

B.9 Informační centrum Euroshnet

C. Zpracování „Metodických pokynů“

C.1 Prevence rizik

C.2 Zabezpečování překladů OIRA

C.3 Návrh opatření a metodických pokynů pro snížení pracovní úrazovosti o 25 % do r. 2012 na specifických a zvláště nebezpečných pracovištích

D. Sledování úrovně BOZP v ČR

D.1 Analýzy pracovní úrazovosti

E. Osvěta a propagace BOZP

E.1 Vydávání „Zpravodaje SÚIP“

E.2 Organizační a finanční zajištění slavnostního předávání osvědčení Bezpečný podnik včetně souvisejících činností (dle specifikace SÚIP)

E.3 Organizace a zajištění výstavního společného stánku příjemce, poskytovatele, SÚIP na výstavách zaměřených tématicky na oblast BOZP dle zadání MPSV

E.4 Podpůrné aktivity pro osvětové a propagační kampaně BOZP (např. Evropské kampaně BOZP) dle zadání poskytovatele

E.5 Organizace vzdělávacích akcí pro inspektory práce na témata dohodnutá se Státním úřadem inspekce práce

F. Focal Point (FOP)

F.1 Národní informační síť Focal Pointu

F.2 Správa a aktualizace dohodnutých částí webové stránky FoP

2. Činnost Odborného pracoviště pro prevenci závažných havárií

Činnosti odborného pracoviště byly v roce 2011 zajišťovány v následující struktuře:

Posuzování a hodnocení úplnosti a odborné správnosti podnikových bezpečnostních dokumentů

- posuzování a hodnocení úplnosti a odborné správnosti podnikových bezpečnostních dokumentů podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií,
- organizace posuzování bezpečnostních dokumentů,
- metodické a věcné řešení aktuálních odborných problémů při posuzování bezpečnostních dokumentů v oblasti analýz a hodnocení rizik a v souvislosti s úrovní zpracování popisů systémů řízení prevence závažných havárií,
- konzultace k problematice zpracování a hodnocení bezpečnostních dokumentů,
- sledování problematiky v oblasti nakládání s chemickými látkami ve smyslu návaznosti zákona o chemických látkách a přípravných na právní předpisy na úseku prevence závažných havárií.

Odborná příprava pracovníků státní správy pro plnění činností vyplývajících ze zákona č. 59/2006 Sb.

- školení krajských úředníků v rámci přípravy k ověření zvláštní části Zvláštní odborné způsobilosti v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků,
- školení krajských úředníků k uplatňování zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Poradenská činnost k zákonu č. 59/2006 Sb.

- poradenství k dílčím problémům v oblasti PZH,
- účast na jednáních koordinační skupiny k zákonu o PZH,
- účast na koordinačních schůzkách ČIŽP k výkonu integrované inspekce.

Metodická činnost

- příprava aktualizace metodických pokynů,
- další metodická činnost,
- publikační činnost v oblasti PZH,
- metodické setkání posuzovatelů bezpečnostních dokumentů.

Zajišťování projektů a spolupráce v ČR i v rámci zahraničních vztahů

- účast na pravidelné mezinárodní akci k problematice směrnice Seveso II,
- aktivní účast na projektech a dalších odborných akcích,
- práce se zahraničními odbornými materiály, překlady odborných materiálů a jejich transformace na podmínky ČR.

C. JINÁ ČINNOST (ekonomické aktivity)

Předmětem jiné činnosti je především poradenská činnost, pomoc organizacím, vzdělávací a lektorské služby, posuzování shody, certifikace, normalizace a znalecká činnost v oblasti BOZP.

1. Pomoc organizacím

V této oblasti byla činnost zaměřena především na analýzy a hodnocení rizik ohrožujících bezpečnost a zdraví pracovníků a na ergonomické studie pracovních míst.

2. Vzdělávací a lektorské služby

V rámci této činnosti byly organizovány následující vzdělávací akce:

Kurzy a studia

- Vzdělávací program Osoba odborně způsobilá na úseku požární ochrany (2x)
- Distanční nadstavbové vzdělávání pro Auditory SMBOZP (1x)
- Distanční nadstavbové vzdělávání Manažer bezpečnosti práce - tematický celek Řízení a organizace bezpečnosti práce v podniku (1x)
- Distanční nadstavbové vzdělávání Manažer bezpečnosti práce - tematický celek: Bezpečnost pracovních systémů a technických zařízení (1x)

Jednodenní semináře

- Revidovaná norma 33 1600 ed. 2 aneb jak na revize el. zařízení, spotřebičů a náradí
- Nové nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- Novinky v BOZP

Jednodenní semináře pro inspektory SÚIP a OIP

- Problematika stavebnictví – téma pracoviště, staveniště – aplikace zákona č. 309/2006 Sb., nařízení vlády č. 362/2005 Sb., nařízení vlády č. 591/2006 Sb. a zákona č. 262/2006 Sb.
- Nařízení vlády č. 91/2010 Sb., o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv včetně souvisejících norem
- Problematika vypracování rizik při práci s motorovým vozíkem
- Legislativa a kompetence (resp. prolínání kompetencí) orgánů státní správy činných v oblasti chemických látek a přípravků – zákon č. 356/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 59/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Povinnosti zadavatele stavby a koordinátora BOZP při provádění staveb
- Problematika bioplynových stanic – uvádění do provozu, kvalifikace obsluhy, provoz zařízení
- Práce v prostředí s nebezpečím výbuchu – nařízení vlády č. 406/2004 Sb.
- Uplatňování právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP v praxi – konkrétní příklady
- Pracovní úrazy – šetření pracovních úrazů, zjišťované nedostatky při šetření pracovních úrazů, nařízení vlády č. 201/2010 Sb., - poznatky s jeho používáním v praxi

Jednodenní semináře pro vedoucí pracovníky SÚIP a OIP

- Jak posilovat důvěru na pracovišti
- Jak efektivně komunikovat s „problémovými“ jedinci
- Jak řešit výskyt mobbingu na pracovišti – zpracovány písemné materiály

Přípravné kurzy a zkoušky odborné způsobilosti

- Přípravný kurz pro zkoušku z odborné způsobilosti k činnostem koordinátora BOZP na staveništi (2x)
- Akreditovaná zkouška z odborné způsobilosti k činnostem koordinátora BOZP na staveništi (3x)
- Konzultační kurz (5x)
- Akreditovaná zkouška (15x)
- Rekvalifikační program „osoba odborně způsobilá pro úkoly v prevenci rizik v oblasti BOZP“ (2x)

Podniková školení

- školení pro firmu LOM PRAHA s.p. – Bezpečnost práce se zdroji záření

Doprovodné programy

- Konference v rámci Evropské kampaně BOZP „Bezpečnost při používání vyhrazených elektrických technických zařízení“, 14.4.2011, Pražský veletržní areál Letňany
- Seminář v rámci Evropské kampaně BOZP „Změny v právních předpisech týkajících se chemických látek v Evropské unii a v České republice“, 17.5.2011, Dům odborových svazů, Praha
- Seminář v rámci Evropské kampaně BOZP „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v zemědělství“, 29.8.2011, Výstaviště České Budějovice
- Seminář (tzv. National Partnership Meeting) v rámci Evropské kampaně BOZP „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ve stavebnictví“, 20.9.2011, Hotel Olšanka, Praha
- Kulatý stůl u příležitosti 15. výročí programu BEZPEČNÝ PODNIK, 2.11.2011, laGALERIE, Praha

3. Posuzování shody, certifikační činnost, normalizace

VÚBP, v.v.i., je autorizovanou a notifikovanou osobou pro zkoušení a certifikaci osobních ochranných prostředků a dočasných stavebních konstrukcí. V roce 2011 vystavil ústav jako notifikovaná osoba č. 1040 pro OOP celkem 61 certifikátů ES přezkoušení shody, platných na celém území EU. Dále bylo provedeno 33 kontrol již certifikovaných OOP, zařazených do kategorie III. Pro potřeby zákazníků i jiných zkušeben byla rovněž provedena celá řada dílčích zkoušek podle evropských norem.

Poskytováním těchto služeb umožňuje VÚBP, v.v.i., českým výrobcům pronikat na evropské trhy a uplatňovat se v mezinárodní konkurenci.

VÚBP, v.v.i., - AO 235 působí z pověření Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví jako národní koordinační orgán pro ostatní autorizované osoby, které posuzují shodu osobních ochranných prostředků v České republice. Je součástí mezinárodního systému notifikovaných zkušebních institucí zastřešeného evropskou směrnicí 89/686/EHS pro OOP. V roce 2011 organizoval VÚBP, v.v.i., dvě koordinační porady – v červnu a říjnu.

VÚBP, v.v.i., jako jediný v České republice zkouší a certifikuje dočasné stavební konstrukce, především lešení. V roce 2011 vydal pro tuto skupinu výrobků 50 certifikátů.

Významnou úlohu hraje i normalizační činnost. VÚBP, v.v.i., v této oblasti úzce spolupracuje s Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví a je sídlem technické normalizační komise č. 3 pro osobní ochranné prostředky a TNK č. 92 pro lešení. V činnosti obou komisí jsou významnou měrou zapojeni pracovníci VÚBP, v.v.i., a podílejí se i na spolupráci s příslušnými evropskými technickými komisemi CEN/TC.

VÚBP, v.v.i., je držitelem licence označení Centrum technické normalizace (CTN) a jako takový má podstatný podíl na zavádění evropských norem do systému českých technických norem. V roce 2011 bylo ve VÚBP, v.v.i., zpracováváno celkem 18 normalizačních úkolů. Z toho se 8 úkolů týkalo osobních ochranných prostředků a 10 úkolů bylo z oblasti bezpečnosti strojních zařízení.

Praktické poznatky z posuzování shody, včetně certifikačních a normalizačních aktivit, jsou jedním z předpokladů pro poskytování aktuálních odborných informací v rámci konzultací, školení a dalších služeb, které jsou nedílnou součástí činnosti VÚBP, v.v.i.

Činnost AO 235 v roce 2011 je zpracována do samostatné přílohy této zprávy.

4. Znalecká činnost

VÚBP, v.v.i., je zařazen mezi znalecké ústavy v rejstříku vedeném Ministerstvem spravedlnosti. V roce 2011 byly zpracovány čtyři posudky, týkající se bezpečnosti práce. Zkušenosti z této činnosti jsou rovněž uplatňovány při poradenství.

D. PUBLIKAČNÍ ČINNOST (publikace, články)

BLAŽKOVÁ, Ivana. Odborná způsobilost pracovníků v elektrotechnice a některé související předpisy. *Portál BOZPinfo* [online], 11.04.2011 [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW: <[http://www.bozpinfo.cz/knihovna-](http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/elektrotechnika_zpus110411.html)

[bozp/citarna/tema_tydne/elektrotechnika_zpus110411.html](http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/elektrotechnika_zpus110411.html)>.

HLAVIČKOVÁ, Hana. Bezpečně do prvního zaměstnání. *Portál BOZPinfo* [online], 18.04.2011 [cit. 2011-04-18]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/kampan_mladi110418.html>.

HLAVIČKOVÁ, Hana. Byl zahájen první ročník národní soutěže „Profesionál BOZP“. *Sondy*, 2011.

HLAVIČKOVÁ, Hana. Národní soutěž pro odborníky v prevenci rizik odstartovala. *Práce a sociální politika*, 2011.

HLAVIČKOVÁ, Hana. Připravovaná veletržní setkání v r. 2011. *Zpravodaj*, 2011, č. 1, s. 3.

HLAVIČKOVÁ, Hana; HORÁČKOVÁ, Alena. Výtvarná soutěž „BEZPEČNOST – ÚDRŽBA – ELEKTRINA“ pro žáky základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 2. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-2011/soutez-vubp.html>>. ISSN 1803–3687.

HLAVIČKOVÁ, Hana; KUHNŮVÁ, Irena; OPLETALOVÁ, Zdenka. Internetová informační kampaň připravovala středoškolskou mládež na bezpečný vstup do zaměstnání. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 2. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-2011/kampan-vubp.html>>. ISSN 1803–3687.

HORÁČKOVÁ, Alena. 1. ročník národní soutěže "PROFESIONÁL BOZP". *Bezpečnost a hygiena práce*, 2011, č. 12. ISSN 0006-0453.

HORÁČKOVÁ, Alena. Aktivity v rámci Evropské kampaně za bezpečnost práce při údržbě pokračují i v roce 2011. *Bezpečnost a hygiena práce*, 2011, č. 5, s. 21-22. ISSN 0006-0453.

HORÁČKOVÁ, Alena. Národní soutěž pro odborníky v prevenci rizik. *Inovace*, 2011.

HORÁČKOVÁ, Alena. Soutěž „Profesionál BOZP“. *Práce a zdraví*, 2011.

HORÁČKOVÁ, Alena. Soutěž pro odborníky v prevenci rizik. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 4. ISSN 1803–3687.

HRUBÁ, Kateřina. Bezpečná škola. *Portál BOZPinfo* [online], 28.03.2011 [cit. 2011-03-28]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/bezpecna_skola110328.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Bezpečnost adrenalinových sportů. *Portál BOZPinfo* [online], 11.07.2011 [cit. 2011-07-11]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/adrenalin_sporty110718.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Bezpečnost práce na vysokých školách. *Portál BOZPinfo* [online], 17.10.2011 [cit. 2011-10-17]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/bozp_VS111017.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Co nového v BOZP ve stavebnictví? *Portál BOZPinfo* [online], 03.10.2011 [cit. 2011-10-03]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/seminar_stavebnictvi111003.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Dětská úrazovost. *Portál BOZPinfo* [online], 05.09.2011 [cit. 2011-09-05]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/urazy_deti110902.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Chci se stát OZO aneb zkoušky z odborné způsobilosti ve VÚBP, v.v.i. *Portál BOZPinfo* [online], 17.01.2011 [cit. 2011-01-17]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/zkousky_ozo101229.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Kulatý stůl u příležitosti 15. výročí programu Bezpečný podnik. *Portál BOZPinfo* [online], 07.11.2011 [cit. 2011-07-11]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/kulaty_stul111107.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Osobnost bezpečnostního technika. *Portál BOZPinfo* [online], 21.02.2011 [cit. 2011-02-21]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/osobnost_BT110221.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Povinnosti organizace vůči OIP a KHS před kolaudací. *Portál BOZPinfo* [online], 16.05.2011 [cit. 2011-05-16]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/povinnosti_kolaudace110516.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Program Bezpečný podnik slaví 15 let. *Portál BOZPinfo* [online], 24.10.2011 [cit. 2011-10-24]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/predavani_BP111024.html>.

HRUBÁ, Kateřina. Program Bezpečný podnik slaví 15 let. *Inovace*, 2011, č. 4.

HRUBÁ, Kateřina. Vzdělávací program Odborně způsobilá osoba na úseku požární ochrany. *Portál BOZPinfo* [online], 24.01.2011 [cit. 2011-01-24]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/OZO_PO110124.html>.

JOKL, Miloslav; JIRÁK, Zdeněk; MALÝ, Stanislav. Komplexní způsob hodnocení mikroklimatu budov na základě odezvy lidského organismu. *Topenářství, instalace*, 2011, roč. 44, č. 5, s. 38-40. ISSN 1211-0906.

KOLÍNSKÁ, Ivana. Informace z Českého fóra pro výzkum, vývoj a inovace. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 3. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-03-2011/forum-v-v-i.html>>. ISSN 1803–3687.

KOLÍNSKÝ, Oldřich. Nemoci z povolání v České republice v roce 2010. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 10.01.2011 [cit. 2011-01-10]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/nemoci_zpovol110708.html>.

KOLÍNSKÝ, Oldřich. Nový záznam o úrazu : elektronická forma vyplňování a podání. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 10.01.2011 [cit. 2011-01-10]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/elzaznam_nv2012010.html>.

KOLÍNSKÝ, Oldřich. Výsledky kontrolních akcí provedených inspekcí práce v roce 2010. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 02.05.2011 [cit. 2011-05-02]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/kontroly_SUIP110428.html>.

KUHNOVÁ, Irena. BOZP a význam celoživotního učení. *Inovace*, 2011, č. 4, s. 4-6.

KUHNOVÁ, Irena. BOZP a význam celoživotního učení. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 19.05.2011 [cit. 2011-05-19]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/clanky/bezpecnost_prace/BOZP_vzdelavani110510.html>.

KUHNOVÁ, Irena. Národní a další významné internetové zdroje informací o BOZP. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 28.02.2011 [cit. 2011-02-28]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/informacni_zdroje110228.html>.

KUHNOVÁ, Irena. Národní a další významné internetové zdroje informací o BOZP. *Zpravodaj*, 2011, č. 1, s. 2–3.

MAREK, Jakub. XXIV. mezinárodní odborná konference „Aktuálne otázky BOZP“. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 4. ISSN 1803–3687.

MAREK, Jakub. Stavebnictví – prevencí proti úrazům : recenze knihy. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 2. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-2011/stavebnictvi-prevence.html>>. ISSN 1803–3687.

MAREK, Jakub; SKŘEHOT, Petr. Výzkum a vývoj metod a postupů BOZP při těžbě dřeva s cílem zvýšit prevenci rizik zaměstnanců, OSVČ a agenturních zaměstnanců. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 1. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-01-2011/tezba-dreva.html>>. ISSN 1803-3687.

MAREK, Jakub; ŠKRÉTA, Karel; SKŘEHOT, Petr. *Bezpečnost práce při těžbě dřeva*. 1. vyd. Praha : Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2011. 130 s. ISBN 978-80-86973-92-0.

MICHALÍK, David; PALEČEK, Miloš. Práce na jiném dohodnutém místě než na pracovišti zaměstnavatele : možnost flexibility a efektivity. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 3. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-03-2011/teleworking.html>>. ISSN 1803–3687.

MRKVIČKA, Petr. Pracovní úrazovost v České republice v roce 2010. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 20.06.2011 [cit. 2011-06-20]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/pracovni_urazovost110613.html>.

MRKVIČKA, Petr. Smrtelná pracovní úrazovost v České republice v roce 2010. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 21.11.2011 [cit. 2011-11-21]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/smrtelna_urazovost111110.html>.

PALEČEK, Miloš; MICHALÍK, David. *Důvěryhodnost v oblasti jaderných elektráren a komunikace rizika*. 1. vyd. Praha : Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2011. 128 s. ISBN 978-80-86973-65-4.

SKŘEHOT, Petr. Hodnocení spolehlivosti lidského činitele pomocí integrované metody HTA-PHEA a zkušenosti s aplikací softwarového nástroje HTA-PHEA. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 2. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-2011/hta-phea_skrehot.html>. ISSN 1803-3687.

SKŘEHOT, Petr. Faktory ovlivňující člověka v pracovním systému. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 19.09.2011 [cit. 2011-09-19]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/LC_kultura110913.html>.

SKŘEHOT, Petr; RUPOVÁ, Marcela. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci s nanomateriály*. 1. vyd. Praha : Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2011. 42 s. ISBN 978-80-86973-86-9.

SKŘEHOT, Petr; RUPOVÁ, Marcela. Nanobezpečnost. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 4. ISSN 1803-3687.

SKŘEHOT, Petr; RUPOVÁ, Marcela. *Nanobezpečnost*. 1. vyd. Praha : Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2011. 230 s. ISBN 978-80-86973-89-0.

SKŘEHOT, Petr. Výzkum fenoménu „nových rizik“ v oblasti nanobezpečnosti. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 1. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-01-2011/nanobezpecnost.html>>. ISSN 1803-3687.

SVOBODOVÁ, Lenka. Nejen bolest, ale i zbytečné ekonomické ztráty : nedostatečná kultura bezpečnosti mladých zaměstnanců přijde naši společnost téměř na 2 miliardy korun ročně. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 3. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-03-2011/bezpecnost-mladych-zamestnancu.html>>. ISSN 1803–3687.

SVOBODOVÁ, Lenka...[et al.]. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) a rizikové faktory pracovníků nad 50 let – uplatnění starších osob v pracovním procesu s návrhy na opatření na úrovni odvětví a podniku : 7. část. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 1. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-01-2011/svobodova_padesatplusVII.html>. ISSN 1803-3687.

ŠKRÉTA, Karel. Konference Společné vize na téma Koordinátor BOZP na staveništi. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 19.10.2011 [cit. 2011-10-19]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/clanky/bezpecnost_ve_stavebnictvi/vize_koordinator111019.html>.

ŠKRÉTA, Karel. Školení lešenářů a práce ve výškách. *Portál BOZPinfo.cz* [online], 14.03.2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/skoleni_lesenaru110314.html>.

VLKOVÁ, Šárka. Informace o připravované mezinárodní konferenci 4th International Conference on Applied Human Factors and Ergonomics. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2011, roč. 4, č. 3. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-03-2011/ahfe2012.html>>. ISSN 1803–3687.

E. ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY, KONFERENCE, SEMINÁŘE

Zkoušky lešení, kontrola dokumentace a výroby

- organizátor: AXIAL
- datum a místo a konání: 21. - 22. 3. 2011, Székesfehérvár, Maďarsko
- účastníci: Ing. Karel Škréta, Ing. Marie Bukovská

25th Meeting of the Horizontal Committee of Notified Bodies for PPE

- organizátor: Cecoforma
- datum a místo a konání: 11. - 13. 5. 2011, Brusel, Belgie
- účastníci: Ing. Lukáš Zavřel

19th ILEE – Vertical Group 2 meeting "Respiratory protective equipment"

- organizátor: European Coordination Notified Bodies PPE
- datum a místo a konání: 17. -20. 5. 2011, Helsinky, Finsko
- účastníci: Ing. Junona Böswartová, Ing. Lukáš Zavřel

1st OiRA meeting

- organizátor: EU-OSHA
- datum a místo a konání: 25. - 26. 5. 2011, Bilbao, Španělsko
- účastníci: Mgr. Alena Horáčková

Zkoušky lešení, kontrola dokumentace a výroby

- organizátor: HYMER- Leichtmetalibau
- datum a místo a konání: 6. - 8. 6. 2011, Německo
- účastníci: Ing. Karel Škréta, Ing. Marie Bukovská

Veletrh A + A Bezpečnost, zabezpečení a ochrana zdraví při práci a soutěž "Udělejme změnu v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti"

- organizátor: Kimberly-Clark Professional
- datum a místo a konání: 19. 10. - 20. 10. 2011, Düsseldorf, Německo
- účastníci: Ing. Miloš Paleček, CSc.

Zasedání Evropské unie lešenářských organizací (UEG)

- organizátor: Českomoravská komora lešenářů
- datum a místo a konání: 21. 10. 2011, Rotterdam, Nizozemsko
- účastníci: Ing. Karel Škréta

2nd OiRA meeting

- organizátor: EU-OSHA
- datum a místo a konání: 9. 11. 2011, Brusel, Belgie
- účastníci: Mgr. Alena Horáčková

Audit výrobce lešení, kontrola dokumentace a výroby certifikovaného lešení

- organizátor: Delta Rustowania
- datum a místo a konání: 9. - 10. 11. 2011, Varšava, Polsko
- účastníci: Ing. Marie Bukovská

XXIV. mezinárodní odborná konference "Aktuálne otázky BOZP"

- organizátor: Technická univerzita v Košicích
- datum a místo a konání: 14. - 16. 11. 2011, Štrbské Pleso, Slovensko
- účastníci: Ing. Marcela Rupová
RNDr. Mgr. Petr Skřehot - Nanobezpečnost, Ukazatele pracovní úrazovosti při těžbě dřeva"

F. PRACOVNÍ CESTY, KONFERENCE, SEMINÁŘE v ČR

Ergonomie okolo nás

- organizátor: Česká ergonomická společnost
- datum a místo a konání: 15. 2. 2011, Praha
- účastníci:
Ing. Jakub Marek - Inovace v ergonomickém řešení prostředků chránících pracovníky proti pádu z výšky
PhDr. David Michalík, Ph.D. - Pohled na virtuální pracoviště
Ing. Marcela Rupová - Význam rostlin a barevného řešení interiérových prvků pracoviště
RNDr. Mgr. Petr Skřehot - Ergonomické požadavky na pracovní stoly určené pro práci se zobrazovacími jednotkami

37. konference Projektování a provoz povrchových úprav

- organizátor: PhDr. Zdeňka JELÍNKOVÁ, CSc. - PPK
- datum a místo a konání: 9. - 10. 3. 2011, Praha
- účastníci: Ing. Vilém Sluka - Právní rámec prevence závažných havárií a praktický přístup k plnění souvisejících povinností

Stavební veletrh Brno

- organizátor: BVV
- datum a místo a konání: 13. 4. 2011, Brno
- účastníci: Ing. Karel Škréta

Bezpečnost při používání vyhrazených elektrických technických zařízení

- organizátor: Omnimedia, s.r.o.
- datum a místo a konání: 14. 4. 2011, Praha
- účastníci: Hana Hlavičková

Seminář k předmětu "Chemie životního prostředí", prezentace diplomových prací

- organizátor: Univerzita Karlova v Praze (Přírodovědecká fakulta)
- datum a místo a konání: 9. 5. 2011, Praha
- účastníci: Ing. Marcela Rupová - Analýza nebezpečnosti nanočástic v pracovním ovzduší a návrh opatření pro ochranu před jejich nežádoucími účinky

Změny v právních předpisech týkajících se chemických látek v EU a v ČR

- organizátor: Omnimedia, s.r.o.
- datum a místo a konání: 17. 5. 2011, Praha
- účastníci: Mgr. Alena Horáčková

Bezpečný podnik, Opava

- organizátor: VÚBP, v.v.i.
- datum a místo a konání: 17. 5. 2011, Opava
- účastníci: RNDr. Stanislav Malý, Ph.D., Hana Hlavičková

Inforum 2011 – 17. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích

- organizátor: Albertina icome Praha, VŠE
- datum a místo a konání: 24. 5. -26. 5. 2011, Praha
- účastníci: Ing. Ivana Kolínská

1. národní konference "Bezpečnost a ochrana zdraví ve školství v České republice - aktuální témata"

- organizátor: MŠMT, Rada vlády pro BOZP, FSS MU v Brně, Akademie práce a zdraví, o.s.
- datum a místo a konání: 1. 6. 2011, Praha
- účastníci: Hana Hlavičková, Mgr. Alena Horáčková, PhDr. Irena Kuhnová
Ing. Miloš Paleček - Výchovné, vzdělávací a osvětové programy k bezpečnosti a ochraně zdraví ve školství

Výstava Země živitelka

- organizátor: Výstaviště České Budějovice
- datum a místo a konání: 24. - 27. 8. 2011, České Budějovice
- účastníci: Blanka Neumannová, Eva Franceová, Hana Hlavičková, PhDr. Irena Kuhnová

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - údržba zemědělských strojů a zařízení

- organizátor: Omnimedia, s.r.o.
- datum a místo a konání: 29. 8. 2011, České Budějovice
- účastníci: Hana Hlavičková

Lidský a organizační faktor

- organizátor: Česká technologická platforma bezpečnosti průmyslu, o. s.
- datum a místo a konání: 6. 9. 2011, Praha
- účastníci: RNDr. Stanislav Malý, Ph.D., RNDr., Ing. Jakub Marek, PhDr. David Michalík, Ph.D., RNDr. Mgr. Petr Skřehot - Moderní přístupy pro analýzu chybování lidského činitele

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ve stavebnictví

- organizátor: Omnimedia, s.r.o.
- datum a místo a konání: 20. 9. 2011, Praha
- účastníci: Hana Hlavičková, Ing. Karel Škréta

České fórum pro výzkum, vývoj a inovace 2011

- organizátor: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- datum a místo a konání: 13. 10. 2011, Praha
- účastníci: Ing. Ivana Kolínská

XXX. Kongres pracovního lékařství s mezinárodní účastí

- organizátor: Společnost pracovního lékařství ČLS JEP, SZÚ v Praze, Ústav hygieny a epidemiologie 1. LF UK v Praze, Klinika PL 1. LF UK a VFN v Praze, Klinika PL LF UP a FN v Olomouci
- datum a místo a konání: 13. - 14. 10. 2011, Praha
- účastníci:
Ing. Marcela Rupová – prezentace posteru "Nanobezpečnost", přednáška Principy prevence rizik při expozici aerosolům a nanočásticím

RNDr. Mgr. Petr Skřehot - Hodnocení rizik spojených s expozicí nanočásticím na pracovištích

Bezpečný podnik, Praha

- organizátor: VÚBP, v.v.i.
- datum a místo a konání: 18. 10. 2011, Praha
- účastníci: Hana Hlavičková, Mgr. Alena Horáčková, Ing. Miloš Paleček, CSc., Ing. Lenka Svobodová

Kulatý stůl 2011 pro držitele akreditací na ověřování odborné způsobilosti fyzických osob v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle z. č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- organizátor: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- datum a místo a konání: 1. 11. 2011, Praha
- účastníci: Radka Klikarová, Ing. Karel Škréta

NanoSafety & NanoCode project outputs

- organizátor: Technologické centrum AV ČR a Britské velvyslanectví v Praze
- datum a místo a konání: 1. 11. 2011, Praha
- účastníci: Ing. Junona Böswartová

Bezpečnost nanotechnologií v ČR

- organizátor: Česká technologická platforma bezpečnosti průmyslu, o.s.
- datum a místo a konání: 2. 11. 2011, Praha
- účastníci: Ing. Marcela Rupová - Nanobezpečnost a principy prevence rizik

Seminář - Informace, novinky a zajímavosti z oboru lešení

- organizátor: Českomoravská komora lešenářů, o.s.
- datum a místo a konání: 21. – 22. 11. 2011, Rejčkov, Ledeč nad Sázavou
- účastníci: Ing. Karel Škréta, Ing. Marie Bukovská

Prostředí pro synergii zaměstnavatelů se středními odbornými školami

- organizátor: Hospodářská komora hl. m. Prahy
- datum a místo a konání: 24. 11. 2011, Praha
- účastníci: PhDr. Irena Kuhnová, Hana Hlavičková

Přednáška BOZP (Letecké opravny Kbely)

- organizátor: LOM Praha
- datum a místo a konání: 13. 12. 2011, Praha
- účastníci: MUDr. Eva Hanáková - Ochrana zdraví při práci

G. VÝSLEDKY KONTROL A PŘIJATÁ OPATŘENÍ

System vnitřních kontrol k zajištění řídicí kontroly je ve VÚBP, v.v.i., určen „Zásadami řídicí kontroly ve Výzkumném ústavu bezpečnosti práce, v.v.i.“ vydanými Příkazem ředitele č. 9/2007. V průběhu roku bylo postupováno v souladu s těmito zásadami ve všech úrovních prováděných kontrol.

Povinnost kontroly plnění povinností zaměstnavatele v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci vyplývá ze „Směrnice, kterou se stanoví způsob zajišťování BOZP ve VÚBP, v.v.i.“ a Kolektivní smlouvy.

Kontrolní činnost prováděná zřizovatelem byla soustředěna především na plnění úkolů vyplývajících ze Smlouvy o další činnosti k podpoře výkonu a úkolů státní správy a Smlouvy o činnosti odborného pracoviště prevence závažných havárií a hospodaření s poskytnutými prostředky včetně vedení účetní evidence.

Kontroly a dozorové návštěvy spojené s činností Autorizované osoby č. 235 se řídí zákonnými opatřeními pro provozované činnosti.

V následujícím přehledu jsou uvedeny kontroly provedené ve VÚBP, v.v.i., v roce 2011. Detailnější popis je uveden v samostatné Zprávě o kontrolní činnosti, která je přílohou této zprávy. Protokoly, zprávy k provedeným kontrolám a vydaná rozhodnutí jsou k nahlédnutí na sekretariátu ředitele VÚBP, v.v.i.

Kontroly provedené ve VÚBP, v.v.i., v roce 2011

Kontroly prováděné v rámci VKS

Termín kontroly	typ kontroly	kontrolní orgán	poznámka
17.1. – 26.1. 2011	Inventarizace majetku	komise VÚBP	bez závad
10.5. 2011	Prověrka BOZP	komise VÚBP	bez závad
10.5. 2011	Kontrola stavu požární ochrany	preventista PO	bez závad
5.8. 2011	Kontrola hasících přístrojů a jejich rozmístění	Servis J. Vondrášek, P 10	3 vyřazeny - doporučen nákup nových, k opravě 13
8.9.2011	Kontrola pracoviště –zdravotní rizika	závodní lékařka	bez závad
průběžně podle potřeby	Inventarizace peněžních prostředků a pokladen VÚBP	komise VÚBP	vždy při změně osoby oprávněné disponovat s finančními prostředky
průběžně měsíčně	Kontrola evidence odpracované doby – evidence průchodů elektronického systému	vedoucí SŘ	nedostatky řešeny v rámci odpovědnosti řídicích pracovníků

Kontroly prováděné vnějšími orgány

<i>Termín kontroly</i>	<i>typ kontroly</i>	<i>kontrolní orgán</i>	<i>poznámka</i>
4.1. -.28.3. 2011	Audit účetní uzávěrky	Trigga Audit-CZ, s.r.o.	schváleno
25.5. – 26.5. 2011	Kontrola pojistného a plnění úkolů v nemocenském pojištění a důchodovém pojištění za období 1.1. 2009 – 30.4. 2011	PSSZ	bez závad

Kontroly prováděné zřizovatelem

<i>Termín kontroly</i>	<i>typ kontroly</i>	<i>kontrolní orgán</i>	<i>poznámka</i>
2.3. 2011	Kontrolní den k dalším činnostem	MPSV	bez připomínek
1.12. 2011	Kontrolní den k dalším činnostem	MPSV	bez připomínek

Kontroly v roce 2011 spojené s činností AO č. 235 prováděné vnějšími orgány

<i>Termín kontroly</i>	<i>typ kontroly</i>	<i>kontrolní orgán</i>	<i>poznámka</i>
25. a 27.1.2011	Kontrolní audit VÚBP-ZL	ČIA	bez nedostatků
14.6. a 21.6.2011	Kontrolní audit VÚBP-COV	ČIA	bez nedostatků

Kontroly v roce 2011 spojené s činností AO č. 235 prováděné vnitřními orgány

<i>Termín kontroly</i>	<i>typ kontroly</i>	<i>kontrolní orgán</i>	<i>poznámka</i>
29.12. 2011	Kontrola hospodaření se vzorky odebranými pro zkoušení a certifikaci OOP a DSK	VÚBP, v.v.i.	bez nedostatků
29.12. 2011	Kontrola ochrany majetku	VÚBP, v.v.i.	bez nedostatků
29.12. 2011	Kontrola zabezpečení metrologického pořádku	VÚBP, v.v.i.	bez nedostatků
28.12. 2011	Přezkoumání systému managementu ve VÚBP-ZL	VÚBP, v.v.i.	bez nedostatků

Seznam příloh:

Zpráva nezávislého auditora

Stanovisko Dozorčí rady VÚBP, v.v.i., k Výroční zprávě VÚBP, v.v.i. za r. 2011